

Odvolání co do nepoužití Šu 18 tisk. nov. bylo zamítnouti jako neodůvodněné, neboť při značném počtu a při tíži urážek v závadném článku uveřejněných nebylo v pouhém návrhu na zadostiučinění náhradou útrat, odvoláním a uveřejněním v časopise, že obžalovaný byl mystifikován, spatřovati plně zadostiučinění přiměřené stupni urážky. Naproti tomu je odůvodněno odvolání akciové společnosti K., opírající se o ustanovení Šu 14 odst. první tiskové novely. Podle tohoto předpisu uloží soud na návrh soukromého obžalobce odpovědnému redaktoru a vydavateli, by bezplatně uveřejnil rozsudkový výrok v periodickém tiskopise, v němž zpráva byla uveřejněna. V souzeném případě byla zpráva uveřejněna v periodickém tiskopise »S. B.«; obžalovanému však — a to pouze jemu, nikoli též, jak to přikazuje zákon, i vydavateli — uloženo uveřejnění v časopisu »M. S.«, jenž na místě onoho časopisu vydáván byl ode dne 1. ledna 1925. Ježto časopis »M. S.« od tohoto dne vydán byl jiným vlastníkem a vydavatelem, ba dokonce osobnost těchto činitelů se za opravného řízení podstatně změnila tím, že vydávání časopisu »M. S.« bylo přeloženo do P. a přešlo na tiskárnu »M.«, a že obžalovaný není již zodpovědným redaktorem tohoto časopisu, je patrné, že tu nelze mluvit ani o jakési totožnosti listu »M. S.« s listem »S. B.« ani o pouhé změně názvu původního listu podle Šu 10 čís. 1. tisk. zákona, naopak sluší v časopise »M. S.« spatřovati periodický tiskopis zcela jiný od »S. B.« podstatně rozlišný; takže tu nebylo lze použítí ustanovení Šu 14 odst. první tisk. novely, mající na mysli t e n t ý ž tiskopis, v němž u r á ž l i v á z p r á v a b y l a u v e ř e j n ě n a, nikoli však tiskopis zcela jiný, proti kterému proto také by nebylo ani lze postupovati po rozumu Šu 20 tisk. nov. zastavením vydávání, kdyby nesplnil rozsudkem pouze obžalovanému uložené povinnosti uveřejnění jeho obsah. V této příčině bylo odvolání vyhověti a dotýčný nezákonný výrok zrušiti. Připomíná se, že tu nelze ani zjednati nápravu podle druhého odst. Šu 14 tisk. nov., ježto v této příčině nebylo odvolání soukromým obžalobcem podáno.

Čís. 2670.

»Zprotivení se skutečným násilným vztažením ruky« ve smyslu Šu 81 tr. zák. nepředpokládá činnost, směřující přímo a bezprostředně proti vrchnostenské osobě; onomu pojmu odpovídá každý čin, předsevzatý s vynaložením tělesné síly a značící odpor, směřující přímo nebo nepřímě proti oné osobě; není třeba, by se násilný čin pachatelův dotýkal bezprostředně těla vrchnostenské osoby; stačí, směřuje-li přímo proti věci, jež je ve spojení s jejím tělem, tím však zároveň proti tělu osoby té, na niž se fysická síla pachatelova prostřednictvím věci převádí; stačí, směřuje-li násilný čin proti koni, na němž vrchnostenská osoba sedí.

Při odsouzení pro přečin podle Šu 283 tr. zák. nelze uznati na ztrátu práva volebního.

Okolnost, že se pachatel vážně provinil proti veřejnému pokoji a řádu, neopodstatňuje o sobě závěr na pohnutku nízkou a nečestnou.

(Rozh. ze dne 21. února 1927, Zm I 502/26).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 1. července 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle Šu 81 tr. zák. a přečinem podle Šu 283 tr. zák., vyhověl však v zasedání neveřejném odvolání obžalovaného z výroku, jímž byla vyslovena ztráta práva volebního, v ten smysl, že výrok ten odpadá, mimo jiné z těchto

důvodů:

Pokud jde o zločin podle Šu 81 tr. zák., namítá stížnost, že nalézací soud má neprávem za to, že se obžalovaný zprotivil osobě v Šu 68 tr. zák. jmenované; neboť skutečné násilné vztažení ruky nestalo se prý vůči takové osobě, nýbrž směřovalo prý pouze proti koni, který prý nepodléhá ochraně trestního zákona ani tenkrát, sedí-li na něm vrchnostenská osoba. Zprotivením se ve smyslu Šu 81 tr. zák. je prý vždy jen činnost přímá a bezprostřední, a o takové nemůže prý býti v souzeném případě řeči. Podle toho je stížnost právního názoru, že zprotivení se skutečným násilným vztažením ruky ve smyslu Šu 81 tr. zák. předpokládá nutně činnost, směřující přímo a bezprostředně proti osobě v Šu 68 tr. zák. chráněné. Tento názor je nesprávný. Pojmu zprotivení se skutečným násilným vztažením ruky podle Šu 81 tr. zák. odpovídá každý čin, předsevzatý s vynaložením tělesné síly a značící odpor, směřující přímo nebo nepřímo proti osobě vrchnostenské. Není tedy třeba, by se násilný čin pachatelův dotýkal bezprostředně těla vrchnostenské osoby; stačí, směřuje-li přímo proti věci, jež je ve spojení s tělem vrchnostenské osoby, tím však zároveň nepřímo proti tělu osoby té, na níž se fysická síla pachatelova prostřednictvím věci převádí. Podle toho stačí zejména, směřuje-li násilný čin přímo proti koni, na němž vrchnostenská osoba sedí, a tím nepřímo zároveň proti vrchnostenské osobě samotné. V souzeném případě zjišťuje rozsudek, jak bylo již řečeno, že obžalovaný, vyřítiv se proti koni, uchopil jej oběma rukama za otěže a zacloumal jimi tak prudce, že dolní část pákového ramene byla ohnuta a zjišťuje mimo to že obžalovaný měl při tom v úmyslu, koně strhnouti a přivoditi pád nadstrážníka H-a na něm sedícího. Shledal-li rozsudek za tohoto zjištěného jím stavu věci v onom jednání obžalovaného zprotivení se nadstrážníku H-ovi skutečným násilným vztažením ruky, nelze mu podle řečeného důvodně vytýkati mylné právní posouzení věci v tomto směru.

Odvolání obžalovaného z výroku, jímž byla vyslovena ztráta práva volebního, jest důvodno. Především dlužno zdůrazniti, že při odsouzení pro přečin podle Šu 283 tr. zák. nelze vůbec uznati na ztrátu práva volebního, neboť přečin ten není takovým trestným činem, pro nějž by v případě odsouzení byla podle ustanovení, platných v době, kdy zákon ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. nabyt účinnosti, nastávala ztráta práva volebního a nebyla ztráta práva toho ani pozdějšími zákony naň rozšířena. Zbývá proto zkoumati, zdali obžalovaný spáchal zločin podle Šu 81 tr. zák., jímž byl uznán vinným, z pohnutek nízkých a nečestných. Nalézací soud vidí tyto pohnutky v tom, že se obžalovaný svým jednáním vážně provinil proti veřejnému pokoji a řádu. Že by byl obžalovaný své

jednání předsevzal ze snahy po rozvratu veřejného pořádku, nalézací soud nezjistil a ani zjistiti nemohl, poněvadž pro tento předpoklad není ve spisech opory. Z okolnosti, že se vážně provinil proti veřejnému pokoji a řádu, nelze ještě usuzovati na jeho nízké a nečestné pohnutky. Bylo proto odvolání obžalovaného v tomto směru vyhověti a vysloviti, že výrok o ztrátě práva volebního odpadá.

Čís. 2671.

Spáchal-li, kdo si odpývá doživotní žalář, za trvání trestu nový zločin, jenž není ohrožen trestem smrti, může býti jako trest vysloveno toliko jedno nebo více zstřžení trestu podle §§ 19—24 tr. zák. (nař. mín. sprav. ze dne 7. dubna 1860, čís. 89 ř. zák.); byl-li obžalovaný pro takový zločin odsouzen k trestu na svobodě, jest zmateční stížnost domáhající se odsouzení podle onoho nařízení podána ve prospěch obžalovaného.

Okolnost, že si pachatel v době nového zločinu onen trest odpýkával, může zrušovací soud jako procesní skutečnost zjistiti ze spisů.

(Rozh. ze dne 21. února 1927, Zm II 364/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 14. července 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem utrhaní na cti podle Šu 209 tr. zák. a odsouzen podle Šu 210 tr. zák. do těžkého žaláře na jeden rok, zstřženého jedním postem čtvrtletně, zrušil rozsudkový výrok o trestu a odsoudil obžalovaného k dalšímu jednomu postu a jedné temnici měsíčně po dobu jednoho roku.

Důvody:

Rozsudkem soudu první stolice byl obžalovaný uznán vinným zločinem utrhaní na cti podle Šu 209 tr. zák. a odsouzen za to podle Šu 210 tr. zák. (první trestní sazby) do těžkého žaláře na jeden rok, zstřženého jedním postem čtvrtletně a ke ztrátě práva volebního, a to bezpodmínečně. Zmateční stížnost obžalovaného napadá tento rozsudek důvodem zmatečnosti podle čís. 11 Šu 281 tr. ř., namítajíc, že nalézací soud vykročil ze své moci trestní, uloživ obžalovanému onen dočasný trest na svobodě. Nalézací soud prý přehlédl, že obžalovaný spáchal onen zločin v době, kdy si odpýkával trest doživotního těžkého žaláře, který mu byl rozhodnutím presidenta republiky stanoven jako náhradní trest za trest smrti, jenž mu byl uložen rozsudkem zemského jako porotního soudu v Opavě ze dne 4. července 1925, ale udělením milosti prominut. Ježto zločin utrhaní na cti podle Šu 209 tr. zák. není ohrožen trestem smrti, měl prý nalézací soud za daného stavu věci podle nařízení ministerstva spravedlnosti ze dne 7. dubna 1860, čís. 89 ř. zák. obžalovaného potrestati pouze jedním nebo více ze zstřžení trestu, v §§ 19—24 tr. zák. uvedených. Zmateční stížnosti nelze upřítí oprávnění. Řečené v říšském zákoníku uveřejněné a dosud nezrušené nařízení dlužno považovati za